

[Holstein.]

Adgang til og Ønske om at faa Repræsentanter ind paa Tinge, som stemmer med deres Overbevisning — hvad der dog ifølge demokratiske Grundsatninger netop maa være Formaalet, at Borgerne selv tog Haand i Hanke med deres politiske Skæbne og satte de Repræsentanter ind, som de nu ønsker, selv om det kun er et Mindretal —, det skal slaas ned ved Vestres nye Valglov. Hvorfor? Af Hensyn til Folkestyret!

Jeg skal slutte med nogle Bemærkninger om Regeringspartiet og det konservative Støtteparti. Jeg kan ikke andet end erklære mig fuldt ud enig i de Synspunkter, der er fremført baade af det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte og af det ærede Medlem Hr. Stauning med Hensyn til den saakaldte ministerielle Benlov og den Fortolkning, den har faaet af Støttepartiet. I mine Øjne er den Fortolkning, der er givet denne Lov, saa vilkaarlig, at det baade formelt og reelt er berettiget at hævde, at Loven i Virkeligheden er sønderrevet.

Det er jo ikke Meningen, at vi skal være subjektive Formyndere for Ministrene, at vi skal drøtte, om den ene kan taale det, den anden ikke kan taale det. Der maa selvfølgelig fra Rigsdagens Side tilvejebringes et objektivt Grundprincip at gaa efter, og jeg kan ikke se rettere end, at det ærede Medlem Hr. Friis-Skotte har Ret i, at objektivt, sagligt set, naar man vil sikre sig ved Lov — hvad jeg altsaa anser for en halsløs Gerning, men naar man nu vil det —, er den danske Finansministers Stilling som Medlem af Bestyrelsen for Store Nordiske Telegrafelskab et Bierherv, som er mere forkasteligt end noget af de andre Bierherv. Men det har man opretholdt, og de andre har man fejtet væk som uforenelige med Ministerstillingen!

Jeg kan ikke se rettere end, at en kommende Regering, naar Loven er fortolket paa denne fuldkommen irrationelle, vilkaarlige Maade, vil være berettiget til at sige: Ja, de har ganske vist taget en hel Del Bierherv bort, men det, som egentlig havde mest principiel og afgørende Betydning af dem alle sammen, har man ladet blive, og følgelig kan vi lige saa godt lade det hele blive, der er jo Fortilfælde for det; og saa vender vi tilbage, hvor vi før var.

Jeg synes, at den Fortolkning, der fra konservativ Side er givet af denne Lov, en Lov, som netop de Konservative har ønsket, viser Rigtigheden af min Betragtning, nemlig at hvis det parlamentariske Flertal er demoraliseret, saa nytter en Lov

som denne ikke det mindste, saa sker der alligevel Misbrug.

Og jeg mener, at Flertallet er demoraliseret i Øjeblikket. Naar jeg siger demoraliseret, tager jeg selvfølgelig ikke Udtrykket i den filosofiske Betydning, den, som man skriver Doktordisputater om, det, der paa Fransk er Femininum og hedder „la morale“, men jeg tager det i den maskuline Betydning, hvori det anvendes om Tropper, der skal i Slag og som kæmper for deres Sag, det, der hedder „le moral“.

Jeg kan ikke se andet end, at ud fra dette moralske Synspunkt er Flertallet i Øjeblikket demoraliseret. Man behøver blot at læse den Artikel, der i Gaar Aftes stod i „Berlingske Tidende“ om det konservative Landsraadmøde i Odense. Jeg følger ikke den konservative Presse saa nøje, som man gør, naar man er Medlem af Partiet, jeg er lykkelig fritaget for at gøre det — der er jo ingen Grund til at paalægge sig selv unødvendige Ærgrelser, naar man kan slippe for dem; men jeg læser „Berlingske Tidende“, og jeg saa, som sagt, der Citater dels fra det ærede Medlem Hr. Korsgaards Organ i Horsens og dels fra den konservative Generalkorrespondance, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller forestaar, og fra „Odense Stiftstidende“, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller ogsaa inspirerer.

Naar jeg sammenligner disse Fortolkninger og Vurderinger af det konservative Landsraadmøde — og det har man jo Lov til, for det er jo offentlig tilgængeligt —, kan jeg ikke sige andet end, at i Realiteten er der ingen Forskel. Det, som det ærede Medlem Hr. Pürschel har sagt paa Landsraadmødet, var kun dette, at i den Sag, der for de Konservative hidtil har været den altoverskyggende, nemlig Erhvervspolitikken og Toldpolitikken, vilde man fra konservativ Side være villig til Forlig, til Forhandling med Socialdemokratiet om Opnaelse af positive Resultater, naar det kunde ske paa et Grundlag, som ikke gaar konservative Principper for nær.

Ja, jeg vil blot minde om, at i Slutningen af afvigte Rigsdagssamling havde det været muligt at opnaa positive Resultater, at opnaa en Forstaaelse med Socialdemokratiet, rimeligvis af vidtrækkende toldpolitisk Betydning for Fremtiden, for dansk Industri og for Beskæftigelsen i de danske Industrier, hvis de Konservative havde villet acceptere det Ønske, der fremsattes fra socialdemokratisk Side, og som faldt nøje sammen med Industriens egne